

?Foscor, foscor i foscor

Fa unes poques setmanes que el director d'orquestra berguedà Josep Pons (Puig-reig, 1957) dirigia a l'Òpera de París, per cert amb un gran èxit, la magnífica òpera *El castell de Barbablava* (1918) de Béla Bartók (1881-1945). El final d'aquesta obra no pot ser més inquietant, perquè el poeta Béla Balázs fa cantar al personatge del duc Barbablava unes terribles paraules com són: «Des d'ara, tot serà foscor, foscor, foscor». I ho diu després que el personatge de Judith hagi traspassat la setena porta. Manresa, col·lectivament, no ha traspassat cap setena porta, però sí que ha traspassat fa temps l'onzena legislatura des de la recuperació dels ajuntaments democràtics i, mal que ens pesi, les inquietants paraules del personatge del duc de l'òpera bartókiana ens ressonen massa pròximes. Foscor, foscor i foscor. Més enllà de l'arquetípic llenguatge polític de postureig i on tot és sempre d'un triomfalisme tan grandiloqüent com buit, és evident que s'albiren uns horitzons de foscor que no fan més que confirmar l'arquetip espiritual que ha jugat sempre la capital del Bages per al conjunt de Catalunya en ser la seva ombra. I a l'ombra, com sabem, hi ha foscor. És la foscor que, sense anar més lluny, ens queda després de la commemoració de Manresa 2022. I escriure això em dol profundament perquè la meua implicació, aquesta vegada, no va ser la d'espectador, sinó que va ser molt activa. En ser activa, en el moment d'escriure aquestes línies, em trobo confeccionant l'edició de les ponències i lliçons magistrals que es van celebrar en el transcurs de la Travessa cap al 2022 i els Diàlegs per la transformació, dos programes que van arribar a molt bon port gràcies a l'esperit de col·laboració i magnífica entesa entre una associació (Inspiració 2022), el programa Manresa 2022 i, òbviament, el mateix Ajuntament de Manresa. Puc assegurar que es tracta d'uns textos lluminosos i esperançadors, però que, tanmateix, no es corresponen gens a tot el que s'ha viscut després d'haver traspassat la data del 31 de desembre de 2022.

Un dels artífexs de la commemoració, el malaguanyat pare Lluís Magriñà SJ ja no és entre nosaltres; l'autoanomenat Miquel Àngel del segle XXI, l'artista eslovè Matko Rupnik que va fer els famosos mosaics de l'església del santuari de La Cova ha estat expulsat de la Companyia de Jesús i jo mateix vaig decidir, el passat mes de gener, que era arribat el moment de posar punt i final a la meua implicació i relació amb l'esmentada associació Inspiració 2022 per motius que ara no venen gens al cas. Això, però, són minúcies al costat de tot el que s'ha vist després de les eleccions municipals. Unes eleccions municipals on encara espero una mica de reflexió autocrítica del perquè d'una abstenció del 51'1 %. Potser vist l'espectacle en les negociacions per construir govern aquesta abstenció encara em sembla força insuficient perquè una cosa és clara. Només ha calgut veure com s'esdevenia la manera de fer política en una ciutat que, durant el 2022, es va proclamar com la ciutat de la transformació per adonar-nos que seguim com sempre. I això no va ni de simpaties, ni de ressonàncies ni de partits polítics. Això va de saber construir uns horitzons de futur que no siguin els de la frase del duc Barbablava. I per fer-ho, en primer lloc, cal prendre consciència del terrible moment en què ens trobem. Que un 12,63 per cent dels vots escrutats (3.155 vots) hagin anat a parar a dos partits que són fruit del bacil de la pesta del feixisme, posa els pèls de punta. Que alguns, a sobre, arribin a blanquejar un d'aquests partits em fa adonar de les conseqüències de no haver llegit Albert Camus i la seva novel·la *La pesta*, on al final se'ns diu: «El bacil mai no mor ni desapareix, ja que pot estar adormit durant desenes d'anys en els mobles i en la roba, que s'espera pacientment a les cambres, als cellers, a les maletes, als mocadors i als paperots, i que, potser, vindrà un dia que, per a dissort i alligament dels homes, la pesta despertarà les seves rates i les enviarà a morir en una ciutat feliç».

I és que, parafrasejant el poeta: som on som. Més val saber-ho i dir-ho. La pregunta és: hi ha consciència d'allà on som? S'és conscient de la delicadesa del moment i dels horitzons de foscor? Massa em sembla que no. Sense necessitat de dir noms i cognoms, només cal llegir la formació cultural d'alguns dels nous responsables de l'equip de govern municipal per arribar a corroborar allò que fa temps ens deien els nostres professors. Qui us suspendrà de veritat no serà un professor o un catedràtic sinó la vida. El que mai hauria arribat a imaginar és que aquests que la vida els ha

suspès siguin ara els que ens manin. Foscor, foscor i foscor.